

under Under

ehk hetked Marie Underi mõju all • kontsertetendus kahes osas

Instseneeringu Underi varase perioodi luulest ja kirjavahetusest Ants Laikmaaga ning viisistatud eesti armastusluulet esitab Teater Randlase (Haapsalu) "underansambel": Anneli Aken, Lea Adrikorn, Marko Matvei, Arved Alas või Indrek Pangsepp

20. oktoobril 2010 kell 20.00 Foyer Europeén's (12, rue Heine, L-1720 Luxembourg)

Kohtade broneerimine kuni 18. oktoobrini e-postil: les@les.lu

Soovitusliku annetuse 5€ korralduskulude katteks saab jätta kohapeal kohvrisse

Foto: Eduard Laur

<http://haapsalu.ee/teater>

Lavastuse väljatoomist toetasid Haapsalu Linnavalitsus ja Kultuurkapital Väljäsõiduetendusi Luxembourgis, Brüsselis ja Bonnis toetab Eesti Vabariigi Kultuuriministeeriumi ja Eesti Instituudi lugemisaasta programm

21aastane Under ja 38aastane Laikmaa kohtusid 1904. aastal. Sama aasta suvel valmis üks kunstniku kuulsamaid töid: esimene portreemaal luuletajast nimega "Mutti". Selle varjunime all ilmusid ka esimesed Underi eestikeelsed luuletused ning trükki toimetas need ei keegi muu kui Laikmaa. Kahe looja suhet on põnev jälgida: siin on siirast imetlust ja tõelist kirge, jahtumist, manitsemist, eneseõigustust ning lõpuks rahunemist eluaegses sõpruses.

Underi loometee varane periood näib lugejaile helgem kui hilisem, küps poeesia. Ometi oli see luuletaja jaoks keeruline aeg – naise mälestused esimesest abielust ei ole sugugi päikeselised. Tsiteerides lõiku Underi kirjast: "See hää, mis ma eneses ise valuga olen kasvanud – ainult sellel on väärtus: see on minu teenus."

Tänapäeva naised on 180 kraadi iseseisvamad kui 20. sajandi alguses, kuid poetessi loomingulise kasvamise lugu on saanud hoopis laiema tähenduse. Toona ühiskonnas aktsepteeritud rollijaotuse (kodu-köök-kirik) kõrval kammitseb naised ju üha enam tööalane eneseteostus, mis ei pruugi loominguliste eesmärkidega üldse kattuda.

"under Under" on sündinud eeskätt armastusest ilusa luule vastu. Üksiti on see Haapsalu trupi kodulooline kummardus kunstnikule ning tema "väga austatud proua Muttile": asub ju Laikmaa majamuuseum Haapsalu lähedal Taebla vallas.

Teises osas kõlavad tuntud ja tundmatud armastuslaulud mitmes žanris, tekstide autoriteks eesti luuletajad Anna Haavast Jürgen Roosteni. Esitatakse ka näitlejate originaalloomingut.

Etendus kestab vaheajaga umbes kaks tundi ning sobib vaatamiseks alates vanemast koolieast. Vaheajal pakutakse suupisted ja jooke.

Teater Randlane on asutatud 1978. aastal Haapsalus ning on tänase-

ni üks tugevamaid Eesti harrastusteatreid, muuhulgas Eesti vanima järjepideva suveteatritraditsiooni – Valge Daami vabaõhulavastuste – eestvedaja.

Alates 2007. aastast Luksemburgis ja Saksamaal elav Anneli Aken on Randlase teatriga seotud 1994. aastast: esialgu muusikajuhina, siis näitlejana, lavastajana, produtsendina ning noortestudio juhina. Anneli on lõpetanud Tallinna Ülikooli kultuurinõuniku ja näitejuhi erialal, juhendajad Rudolf Allabert ning Toomas Lõhmuste, lisaks teatritööle töötanud muusikaõpetaja ning kultuurikorraldajana. Praegu juhendab Luksemburgi eesti laululapsi ja klaveriõpilasi.

Põline tallinlane Lea Adrikorn liitus Haapsalu näiteseltskonnaga suvel 2003. Lisaks Underi-loole mänginud Georges Bernanos' "Karmeli tütardest". Päevatööd teeb Lea Tallinnas müügiedendusfirmat juhtides, lisaks "underansambli" laulab ka TTÜ kammerkooris Activa ning vanamuusikaansambli Musica Ficta.

Anneli ja Lea said "under Underi" eest Eesti harrastusteatrete riigifestivalil 2005 dramaturgia- ja interpretatsioonipremia.

Marko Matvei ja Indrek Pangsepp on Randlases juba teise põlve esindajad: mõlema emad – Maie Matvei ning Anne Pangsepp – on kogemustega ja väga andekad-armastatud näitlejad. Mitmekülgne kultuurikorraldaja Marko on lõpetanud Haapsalu muusikakooli teatriklassi ning ema eeskujul harjutab kätt ka lavastajana. Indrek alustas 1980. aastatel Valge Daami etenduses kooripoisina ning 2008. aastal oli sama vabaõhuetenduse 10. versiooni autor ja lavastaja. Indreku kammeretendused on saanud harrastusteatrete festivalidelt rohkesti eripremiaid. Arved Alas, ametilt meremees, on Randlases tegev alates 1998. aastast, lisaks meeldejäävatele karakterrollidele lavastanud ka ise kaks etendust.